

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Előfizetés díja:

8 korona.

4 korona.

2 korona.

Egyes száma ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.**

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetésnyilvántartás és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisior térfogata 15 fillér. Többesziros hirdetésnél árkedvezmény. Nyilvántartás sora 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Május elseje.

(V. L.) Maia volt istenasszonya a virágnak, a gyöngédségnek, a poesiesnek a pogány kultúra korában. A kereszténység is lefoglalta magának a természet ébredése és virágos köntösbe való öltözése gyönyörű tavaszi idejét, a májust, a mi természetes is, hiszen a keresztény religio, mely a feltámadást hirdeti, beszédesebben, szimbolikusabban alig tudna mással bizonyítani, mint a májussal, melyben esodás erejét látjuk megújulni évente a természet újra ébredésében, feltámadásában. A modern kultúra embere pedig — a ki a négy fal közé ékelve penészvirággá sorvad, — valami sóvár, lelket emelő, szívet dagasztó érzéssel virrad fel május elsejére, a természet ébredésének örömfünnepére. Az utcákon elhangzó ébresztő muzsika egy új életnek revellációja. Jelszóvá válik, hogy ki a szabadba és soha divatosabban nem mondják Reosson nagy elvét: *vissza a természethez*, mint május elsején.

Ábrándjainknak, poezisünknek, legszebb hagyományainknak gyilkos megöloje az a társadalmi forradalmi jelszó, mely a virágos május elsejét átkarja formálni a vörös májussá. Nem és százszor nem. A társadalmi revoluczió szimbolikus vörös zászlója nem illik május elsejéhez. És vezessen bármilyen nagy tömegeket a szociáldemokrácia az utcáztetekken és hangozzék az új társadalmi törekvéseknek sztereotip követelése bármily nagy erővel és kitartással: hirdetjük, hogy ez a propaganda olyan napot foglalt le, a mikor a szívek egészen más érzésekkel vannak telve. Mert május elsejéhez az illik, hogy a legény virágot tegyen kalapjához, a leány virágot tűzzön keblére, a gyermek fonjon a mezőn koszorút, minden rendű ember menjen ki a szabad természetbe megcsodálni a májusi eget és a májusi földet, azurkékben és a friss Krolófi smaragzöldjében, ezt a két esodás gyönyörűséget, melyben van illat és madárdal, van dal, költészet és áhitat. Nincs ember, a kiben csak a modern életküzdelen a hangulatokat végkép ki nem irtotta a szívből, (és mennyire szánjuk az ilyen rideg embert), a ki május elsején is szürke hétköznapot érezne. Nincs ember, bármennyire súlyosodjanak rá az élet gondjai, hogy május elsején valami esodás,

lelki hangulattal ne emelné föl lelkét a gondviseléshez, a miért a tavasz balzsamos levegőjét, madár dalát, zöldjét, virágját élvezni engedi. Micsoda kegyetlenség, hogy a társadalmi evoluczió éppen ezt, a nagy vallás nélkül is egyetemesen ünneppé avatott napot foglalta le a maga propagandájának. Távol legyen tőlünk, mintha a társadalmi egyenlőség és emberi jogok általános megszerzése érdekében megindított társadalmi harcokat igaztalannak, céltalannak vagy nem korszellem követelésének tartanók. Csak-hogy itt is Madáchesal tartunk: Nem a kakas szavára virrad, de a kakas kiált, mert, hogy virrad! Ám minden tiszteletünk és rokonérzésünk mellett is, melyet az emberi jogokért küzdők iránt érezünk, éppen a lelkünkben vibráló hangulat hív fel arra, hogy május elsejét igazi rendeltetésének kérjük tőlük is vissza. Legyen továbbra is a tavasz ébredésének, az emberi reménységnek ünnepe a május elseje, legyen virág, dal, zene, poezis e napon.

De legyen a május továbbra is a reménykedésnek, a feltámadásnak igazi ünnepe. Legyen ez a reménye az egyesnek is, a nemzetnek is. Így kell feltögnünk május elsejét ezekben a napokban is, a midőn a szép májusi eget viharfelhők készülnek elborítani és mintha nemzetünk nehezebb napok készülnek virradni. Lehet ez a borulat rövid életű, hamar oszló és lehet az is, hogy utána a május egy ősi jusaiban előbbre jutó nemzetre ragyog, de lehet az is, hogy a viharfelhők megülk a májusi eget és nemzetünk az összetartás komoly szükségére, bajokra, talán keservek várnak. Mindegy! Megszokta ezt a nemzet, hogy balsors látogassa, hogy ügyei nehézségeken, akadályokon átküzdve mehessenek csak előre. Csak a történelem fátylájával világítsunk a nemzet jövőjében, legyünk méltók őseinkhez s kövessük őket, nem lesz éjszaka, megvirrad még valaha!

Ó jöjj el május elsejének nagy hangulata, hintsd be rózsáddal a reménykedő, a küzdő, a gondokkal terhes élő nemzeteket. Az erdő hívó lombja, hangos madár dala, a esalítók és mezők tarka mezei virágja mind-mind esodítsék ki a szoba négy fala közt tespedő modern embereket, hadd szálljon lelkük föl a szabad égbe Isten kárpitja felé, dicsérni őt, a ki mindezt az em-

beriségnek megadta a jóvoltára és gyönyörűségére.

Gömöri turista osztály.

Dr. Szlovák Mátvásnak, az eperjesi collegium tudós tanárának — ki nálunk sem ismeretlen — tollából egy igen sikerült vezető cikket olvastunk a „Rozsnyói Híradó” legutóbbi számában e czímen: „Gömöri turista osztály.”

E cikk és a megpendített eszme felett nem térhetünk napirendre, mert bizony ez irányban még kevés hangot hallottunk és alig észleltünk valami esekély eredményt. Boldog emlékü Fábry János bátyánk, a természet apostola és búvára volt az, kinek nagy érdemei mellett egyik főterekvése volt a turistika fejlesztése is, de — sajnos — erkölcsi és anyagi támogatás hiányában tervét soha sem valósíthatta meg. Mellette tervezett és dolgozott a jeles régiségbúvár: Terray István, de neki sem sikerült a társadalom nagy rétegében a szép eszmét meggyökereztetni.

Még a legtöbb eredményt érte el az idegen Siegmeth Károly, jelenleg nyugalmazott vezetű főfelügyelő, a Kárpát-egyesületnek egyik agilis vezető férfia, ki több sikeres kirándulást rendezett vármegyénk területén és köztudomás szerint az aggteleki esepkő-barlangot ismeretebbé tette.

Ezeken kívül nem tudunk mást, ki e nemes eszel érdekében tett volna valamit, vagy eredményt produkálhatott volna.

Örömmel vesszük tehát tudomásul, hogy Szlovák dr. ki nagyon is illetékes e kérdés felvetésére és a mozgalom megindítására és fejlesztésére, most erős akcióit indított ez irányban.

Alig van természeti szépségekben és kincsekben gazdagabb vidék széles e hazában, mint vármegyénk és arról a vadászembereket és egy pár szorakozásból kiránduló egyént kivéve, alig tud valaki.

Igazat állítunk akkor, midőn azt mondjuk, hogy sokan vannak vármegyénkben olyanok, kik látták Svájczot, üdültek Abbáziában, Czirkveniczában, élvezték a lydoi forróságot és a norvég sötétet, de sem Aggteleket, sem a dobsinai jégbarlangot; annál kevésbbé a Murány és Garam kies völgyeit és az azok felett égnék meredő szép hegységeket még nem látták.

Minden művelt nemzet gyermeke először megtekinti és megismeri saját hazáját, azután, ha módja van hozzá: keresi fel a külföld ékes természeti panorámáját. Evente a dobsinai jégbarlangnál, a Garamvölgyön és Vereskő vidékén több idegen fordul meg, mint magyar, de vármegyénkbeli ember csak akkor keresi fel e remek helyeket, ha hivatalos utja van arra, vagy valami üzleti érdek fordítja oda kocsirúdját.

Hát így van ez nálunk magyaroknál, sok mindenféle más irányban is.

Jól esik tehát olvasnunk, hogy mégis akad egy

TÁRCZA.

A föld és népei.

Írta: HORVÁTH ZOLTÁN.

(Vége.)

Ausztrália őslakói fekete színű ausztrál négernek, teljesen nomád és alacsony műveltségű nép, a mely azonban művelődni képes, mint azt a misszió-telepek mutatják, a hol szeretettel foglalkoznak a vademberrel. Kiveszöben levő faj, alig vannak az óriás földön 50 ezren, vadászak rájuk az angolok. Tasmánia szigetén 1869-ben halt meg az utolsó benszülött. Új Guineán és szomszédos szigetein a gyapjas haju vad pápuák laknak, a kikkel újabb időben érintkeznek az európaiak, kivált a németek. Új Zeeland és a többi szigetesoport lakói valószínűleg maláj származásúak, tudnak róla, hogy az őseik valamikor nyugat felől vándoroltak hajókon és esónakokon. Ertelmesebb, művelődésre képes népesség, némelyik: mint a Hawai szigetek lakói, mind keresztények és tanult emberek, de a gyors művelődés árt nekik, eltanulják az európaiak bűneit és öröklök pusztító vérbetegségeit, úgy hogy ők is fogynak évről-évre.

A földet lakó népeket nagyjában áttekintve, vesszünk egy pillantást a műveltség egyik legfontosabb alapjára: a vallásra is. Sokan, a kik az Isten közlekedését az emberrel tagadják, azt hiszik, hogy az ősalapot a bálványimádás volt, mi ellenben azt tartjuk, hogy mikor az ember az Isten teremtő lehelletére megkapta lelkét, avval együtt a vallás legtisztább forrásából is merített s a bálványimádás későbbi bűnöknek és szellemi eldurvulásnak, elvadulásnak következménye, a mint az

ma is megtörténhetik, ha az ember a szellemi javakkal nem törődve, csak a testi élvezetekben helyezi a földi élet eszéljét, hiszen ez a pogányság alapja.

De az az egy bizonyos, hogy minden nép, minden nemzet szükségét érzi annak, hogy a maga módja szerint vallásos legyen, mindegyik hisz az ember fölött álló isteni hatalomban, hiszi, hogy az ember élete nem végződik a földön. Ez a felsőbb hatalom hite, ez a tulvilági lét hite, a mely minden népnél olyan általános: arra mutat, hogy az ember lelki élete kívánságaival tüllendül a földi életen és ezt a hitet mutatja az általánosság erejével természetes igazságnak. Evvel szemben természetellenesnek, az emberi természet vallásos igényével ellentétesnek mutatkozik az istentagadás, a vallástalanság, a mi mesterséges, egyoldalú elméletek alapján elvonja az embert lelki szükségleteinek természetes kielégítésétől: Istentől, vallástól. A vallás tehát általános, letagadhatatlan tény, nélküle nincs és nem is lehet emberi társadalom, a vallásnak a formái, a külső nyilatkozásai mások, egyik helyen tökéletlenek, gyermekek, más helyen tökéletesek és az emberi természetnek s a műveltség igényeinek megfelelek.

A vallás legegyszerűbb, tökéletlen formája a bálványimádás. A szamojedok, vogulok, osztjakok, jakutok, tungúzok, a nagy Ozeán szigetlakói és Afrika néger-törzsei egyszerűen valami fából, kőből faragott idomtan tuskóban látják az Istenet, azt tisztelik, annak áldoznak, attól félnek, attól kérnek mindent, ahhoz imádkoznak. Hajdan valószínűleg voltak őseiknek tisztább fogalmaik is, de az örökös durva életmód, a nehéz küzdelem a vadász, halász, pásztor életben eltorzította helyes fogalmaikat, nem érték rá lelki dolgokkal törődni, de azért szükségét érezték a vallásnak, gyakorolták azt a legegyszerűbb módon.

A hinduk, perzsák, kínaiak, japánok és vallása már tisztább fogalmakat nyújt az Istenről, tulvilági létéről, az erényről. A bráhma vallás 3 egyenlő főisten: ismer: Bráhmát, a teremtő, Vishnut, a megtartó és Sivát, a romboló hatalmat; a perzsa ősvallás Ormuzdban tiszteli a világhossz, Arimánban a sötétség istenét; a kínai urak Kontuise vallása az ősök lelkeit tiszteli, nekik égeti az aranyos papír áldozatát, a japánok szinto vallása alapjában napimádás, mint az amerikai indiánok ősvallása is. Buddha vallása, a mely Indiában, Tibetben, Mongolországban, Kínában, Japánban terjedt el, a keleti szemléldő, fakir böleselet vallása s az erényről szép fogalmai vannak, sokszor tulzott egyoldalúsággal, inkább az önkínzás, az erény s a szeretet háttérbe szorul. A boldogság legfőbb foka a nirvána: a megsemmisülés. Hiszik, hogy az emberi lélek holta után állatokba vándorol.

Szintén tisztább és egy Istent hívó vallás Mohamed vallása is, a melyet pár száz millió ember vall Ázsia nyugati és Afrika északi részein. Két felekezetre oszlanak: a török és arab szunnita, a perzsa siita s elkeseredten gyűlölik egymást.

Ez a gyűlölet, ez a fanatizmus, a vallásnak erőszakal és fegyverrel terjesztése a mohamedán vallás egyoldalúságát mutatja s most már, hogy a világhódítás megszűnt, nem is képes többé gyarapodni s híveit korlátolt műveltség zsákutcájában hagyja. Sokat enged az emberi test gyöngeségeinek és a tulvilági lét boldogságát is testi gyönyörökbe helyezvén, lenyűgözi az emberi szellemet.

Az egy Istent hívó vallások közt legtisztább, legszellemibb volt a multban a zsidó vallás, a melyet Mózes alapított s hatalmas lelki erejű próféták irányítottak. Ez mintaképe volt a nemzeti vallásoknak, de céltalanná

ember, ki vármegyénk szülötte és az idegenből is gondol szülőföldjére és hívja fel a közönség figyelmét és érdeklődését vármegyénk szépségeire.

Ezeket olvassuk *Szlávik* dr. lelkes felhívójában:

„Alkossuk meg az Országos Turista-egyesület gömői osztályát s álljon valaki élére ennek a hazafias, szociális és közgazdaságilag egyaránt fontos és a jövőre nézve kiható mozgalomnak *Dobsinán, Rozsnyón vagy Rimaszombatban*. E mozgalommal tömörkedő embert nyerhetünk meg ügyünknek és esalogathatunk szép vidékünkre. A dobsinai polgári iskolában már is olesó ágyak állanak diákjaink rendelkezésére, de *Rozsnyón és Rimaszombatban* is elég diákszoba van, mely állandóbb tartózkodásra is alkalmas. Ne sajnáljuk a fáradságot, gazdagon meg lesz az anyagilag és erkölcsileg jutalmazva. Csak mozgató erő kell, s az ügy szépen megindulhat. En a távolabb *Eperjesről* az ügynek minden fázisában szívesen rendelkezésére állok. A fő az, hogy az egyesület megalakuljon és csekély tagsági díjak mellett működését megkezdje. Különösen szép turista helyeink megjelölése első és legfontosabb feladatunk.

Hogy ki álljon a mozgalom élére, nem az én feladatom. Ha előkelő ember kell, van elég Gömörben. Ha az arra nem vállalkoznék, van tekintélyes tanárkarunk Rozsnyón vagy Rimaszombatban, a ki a mozgalomnak élére állhatna. A fő az, hogy megalakuljunk és az Országos Turista-egyesülethez, Budapesten csatlakozzunk. Itt az ideje, hogy immár mi is megmozduljunk s páratlan szép vidékünk megközelíthetővé tegyük.

Fölvettem az eszmét. Kivitelem nem az enyém. Hivatásommal fogva távolabb állok Gömörtől. De mint gömői embernek, fáj tudnom azt, hogy turisztikailag sem nem tudjuk, s úgy látszik nem is akarjuk kiaknázni ritka szép vidékünk természeti szépségeit. Ép azért ismételtelen is innen a távolból arra kérem gömői atyámfiait, hogy *alkossuk meg a turistaegyesületet*. Turisztikailag kevésbé fontos vármegyéik vagy városok is előbbre vannak. Szép vidékünk megérdemli az érdeklődésünket. Tehát Istennek szent nevében és szép vármegyénk üdvére előre! Ugy legyen!”

Ismerve társadalmunkat és a hivatott egyének kényelemszeretét, már mostan biztosra vesszük, hogy nehéz lesz a megalakulás és még nehezebb lesz az esetleg megalakult egyület élére embert kapni. De meg kell próbálni és megtörténhetik az a esoda, hogy egyszer kellemesen csalódnunk.

Midőn a mozgalom megindítója szép tollával és lelke egész melegével a síkra szállott és reá mutatott városunkra is, akkor mi is joggal mutatunk reá két térfura, kiknek, ha nem esalódnunk, már régen ég ez eszme lelkében és csak talán szerénységük volt az, mely őket a nyílt fellépéstől visszatartotta. E két térfura *Horváth Zoltán és Loysch Odön* főgimnáziumunk lelkes két tanára, kikben meg van az egylet megalakításához a sóvár vágy és a lelkes, fiatal erő is.

Midőn tehát *Szlávik* dr.-t melegen üdvözljük, egyidejűleg *Horváth és Loysch* tanárokat felkérjük, hogy álljanak a kezdeményező mellé és még a májusi szép napok egyikén alakítsák meg a vármegyebeli turista-egyletet.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy egy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Olvasóinkhoz. Lapunk májusi száma a nyomdai alkalmazottak májusi elsejei munkaszünete miatt nem vasárnap, hanem szombaton: május 1-én jelenik meg.

Személyi hír. *Perezel Dénes* őrnagy, a debreceni mentelep parancsnoka a környéken az állam részére esikóváslást végezve, április hó 25-én Jánosiból városunkba érkezett.

vált, a mikor minden népek kellett a tökéletesség, erény, tiszta Istenisztelet utjait megmutatnia, mert erre a világ erkölcsi romlottsága idején nem volt képes a maga egyoldalú zárkózottsága miatt. Azt pedig csak fanatikus, műveletlen ember hiheti el, hogy az üdvösség csak egy népek, egy népet van, a többi mind kárhözra való. Nem is sokan hiszik ezt.

A vallások között legkövetesebbnek kell tartanunk a kereszténységet: Krisztus vallását, nemesak azért, mert ebben születünk, hanem mert az összehasonlítás, minden szempont figyelembe vétele, az elotragatlan vizsgálódás ennek nyújtja a határozott elsőség pálmáját s a hitetlen Renan Ernő is azt vallja, hogy Jézus vallásánál jobbat, tisztábbat, szentebbet nem fogunk kigondolni és hirdetni soha, míg a világ áll. Az emberekben van és lehet hiba, de a vallás tiszta és tökéletes és képes századonként újra szülni, megújítani a lelkeket s ebben van a kereszténység főereje, örök fennmaradásának és fejlődésének titka. Nem ül visszahúzódva a kuczkókba, szögletekbe, hanem együtt él, együtt küzd, együtt bátorít, együtt vigasztal az emberi élet minden körülményeiben, bátorítja a lankadót, visszatartja a tulságos gyorsan rohanót, szabályozza az életet az örök életnek Krisztustól eltanult nyomdokain s a természetet nem nyomja el, de fölemeli. Három fő formája közül legszámosabb és vezet a katolikus vallás, mellette haladnak a protestáns vallások és legezárkózottabb a görög keleti forma. Együttesen vagy 550 millió embernek mutatják Krisztus ösvényét, tehát a nagy mű kiterjed az egész földre. Hiszünk, hogy a jövőben eltűnnek majd az ellentétek, mind megértik egymást s akkor a költő szavai szerint: „lesz egy akol s egy pásztor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán.”

Gróf Andrássy Dénes. a nemes lelkű, jótékony főúr a legjobb egészségben mult hó 25-én Krasznahorkaváraljárja érkezett, hol a májusi hónapot fogja tölteni.

Bérmálás. Sipeki *Balás Lajos* megyés főpásztor a napokban kezdi meg bérmakörutját a közeleső plébániákon. Május 2-án vasárnap Krasznahorkaváraljárán, 9-én pedig Hárskúton fogja a bérmálás szentségét kiosztani a híveknek, mind két helyen nagy buzgalommal készülnek a megyés püspök ünnepélyes fogadására.

Katonai előlépés. A „Hivatalos Közlöny”-ben olvassuk, hogy *Rudolf János* őrnagy, a *Jolsván* állomásozó m. kir. honvédség zászlóaljának derék, és a társadalmi életben is közszeretnek örvendő parancsnoka, a májusi előléptetésénél alvezedessé lépett elő. Minaji *Bornemisza Dénes* honvéd huszárfőhadnagy pedig századosossá nevezetett ki.

Nemzetközi kongresszus. A Budapesten f. évben augusztus 29-étől szeptember 4-éig tartandó XVI. nemzetközi orvosi kongresszus végrehajtó bizottsága, — melyben az ország legtekintélyesebb orvosi foglalkaló helyet — már megalakult. A bizottságba vármegyénk-ből dr. *Meskö Miklós* vármegyei tisztii főorvost és dr. *Lücherer Tamás* közközházi és állami gyermekmenhelyi igazgató-főorvost választották be.

Lelkésziktatás. A Kíte—Eszterézs—baberéti ág. h. ev. egyház új lelkészét: *Kurék Pált* április hó 25-én iktatták be hivatalába. Az iktatást *Járosvy Mihály* körlelkész végezte a gömői ág. h. ev. esperesség megbízásából *Szlopowsky Károly* és *Motyowsky Pál* lelkészek segédlete mellett. Az ünnepély lefolyása nagy hatással volt a szertföltött nagyszámu hívőkre, kik ez alkalommal hallottak először templomunk magyar nyelvű egyházi beszédet. A szertartás után *Gubcsó János* egyházfelügyelő terített asztalnál adott lelkes kifejezést az egyház örömeinek, melyet új lelkésze hazafias szelleme hozott a hátramaradt korviszonyok között élő egyháznak.

Esküvő. *Kishonthy József* helybeli gyógyszerész kedves leánya: *Sárka* április hó 28-án tartotta esküvőjét a helybeli ág. ev. templomban *Vladár József* végzett joghallgatóval. A menyasszony részéről tanuként szerepelt dr. *Köcs Gyula* vashegyi bányaorvos.

Áthelyezés a vasutnál. *Tóth Lajos* hivatalnok Murányaljáról Sziláscsüdfőre helyeztetett át.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Jakab János* budapesti fogalmazó-gyakornokot m. kir. pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki a helybeli kir. pénzügyigazgatóságához. A szimpatikus fiatal fogalmazó állását már el is foglalta.

Eljegyzések. *Vietörizs Gyula*, a helybeli takarékpénztár könyvelője, ifjúságunk kedvelt tagja eljegyezte öz. *Terhes Pálné* szép és kedves leányát: *Honkát*. Homogvi *Buday Irmát* Jolsváról eljegyezte *Novák Béla* ottani m. kir. honvédhadnagy.

Barsy Imre magyar államvasuti tisztviselő, tartalékos es. és kir. gyalogsági hadnagy, a mai napon tartja eljegyzését a szép és kedves *Mondala Jolán*kával.

A Balogiványi község nemrég megválasztott fiatal református papja: *Bády Dénes*, ki — mint a helybeli ref. egyház segédlelkésze — városunkban is kedveltségnek örvendett, eljegyezte *Csikó István* helybeli református lelkész kedves és műveltlekű leányát: *Honkát*. Az eljegyzések széles körökben keltenek őszinte örömet.

Érettségi, vallástani és évvégi vizsgálati elnökök. *Zelenka Pál*, a tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület püspöke, a rozsnói főgimnáziumhoz városunk szülöttjét, főgimnáziumunk egykori jeles tanítványát *Lejfler Sámuel* nyíregyházi főgimn. igazgatót küldte ki érettségi vizsgálati elnökül: az eperjesi főgimnáziumhoz pedig ugyanily minőségben *Hronyecz József* püspöki titkárt Miskolcra. A nyolcadik osztály vallástani vizsgálatához elnökül kiküldettek: Rozsnyóra: *Hronyecz József* lelkész, (püspöki titkár Miskolcra); Rimaszombatba: *Materay Lajos* főesperes, debreczeni lelkész. Kiküldettek továbbá vallástani és évvégi vizsgálati elnökül, illetve egyházkerületi biztosokul: Sajógömörre a polgári iskolához: *Hevessy Bertalan* Tornaljáról, Rozsnyóra a ker. polgári leányiskolához *Baltazár János* jolsvai lelkész, Nagyroczéra a polgári és felsőkereskedelmi iskolához *Petrenkó János* kövii lelkész.

Búcsú ünnepély. Szép jelét adták mult hó 27-én a rimaszécsi járás körjegyzői annak, hogy mennyire szerették *Madarassy Iván* tb. főszolgabírójukat, ki a márciusi vármegyei közgyűlésen választatott meg a ratkói járás főszolgabírájává. A jelzett napra a járási körjegyzők egy 3 tagú küldöttség által hívták meg *Madarassy* főszolgabíróát Feledre, hol mint a járás egyik szolgabírája 7 évet töltött és mindenkinek csak szeretetét és becsülését bírta. A küldöttség vezetője, illetve a körjegyzők szószólója *Szavcsó Oszkár* serkei körjegyző volt, ki szép, tartalmas szavakban mondott köszönetet *Madarassy*nak, és egyúttal, midőn előlépéséhez gratulálnak, másrészt sajnálják távozását. *Madarassy* meghatva köszönte meg a szép figyelmet és állandó jóindulatáról és kellemes visszaemlékezésről biztosította volt körjegyzőit. Ezután búcsúlakoma volt, melyen a körjegyzőkön kívül résztvettek: *Oscáth* főszolgabíró, *Szontagh* és *Hámos* szolgabírák, dr. *Zehery* járásorvos és a hivatal tisztviselői. Számos sikerült felköszöntő is hangzott el.

Közgyűlések. A helybeli *ipari hitel-szövetkezet* felszámoló közgyűlését holnap vasárnap, d. e. 11 órakor tartja a polgári olvasókor nagytermében. Ugyanekkor tartja évi rendes közgyűlését a városháza tanácstermében a helybeli *fogasztási szövetkezet* is, mely most már — tekintet nélkül a megjelenők számára — határozatképes lesz.

Nagy idők tanuja. Vettük a gyászhirot, hogy Papi *Balogh Kálmán* 1848—49-es honvédszázados mult hó 27-én Lyukva-pusztán *Vajda* Ferdinánd földbirtokos házánál jobb létre szenderült. A magas kort elért szabadsághős abban a hadseregben szolgált, melynek rendeltetése volt az éjszaki megyéken át az oroszba törő orosz hadat feltartóztatni. Egy darabig derekasan is megállták helyüket, de a túlerőnek engedve, hátrálni voltak kénytelenek. Mint az öreg hős emesélte, csak az mentette meg őket a nagyobb veszedelemtől, hogy a hirtelen megáradt Bereg folyó vágta el egy időre utját a tömegtelen orosz hadseregeknek, s ezen körülmény követ-

kezében lett idejük nagyobb veszteség nélkül visszavonulniok. Temetése folyó hó 29-én ment végbe nagy részvét mellett Lyukva-pusztán. A Vajda-fiúk mostoha nagyapjukat gyászolják az elhunytban.

Elhalasztott tárgyalás. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár *választott bíróságánál* április hó 29-én lett volna az első tárgyalás *Kollay Sándor* kir. táblai bíró, *választott bíróság* elnök elnökletével, de a tárgyalást el kellett halasztani május hó 11-ére, közbe jött akadályok miatt.

Ifjusági tüzoltóság. A helybeli önkéntes tüzoltó-testület tagjainak száma évről-évre esökken, úgy hogy alig van néhány lelkes, derék ember, ki a város biztonsága érdekében, szükség esetén mindig készenlétben van. A hivatásos tüzoltókról nem is szólnak, mert ezek — sajnos — mindig kevesen voltak. Ugy halljuk, hogy most egy üdvös és életre való eszmét pendítettek meg, melynek híre eljutott városunk minden jóért lelkesedő, tettekre szorgalmú polgármesteréhez is, ki a főgimnázium jeles igazgatójával együtt bizonyára kivételre is segíti a jó eszmét. Az a terv merült ugyanis fel, hogy a főgimnázium felső osztályainak növendékei sorából *Sz. Benedek Gyula* tornatanár egy ifjusági tüzoltó csapatot szervezzen, s ezt úgy kiképezze, hogy tüz esetén a kis csapat számottevő támogatója legyen kis tüzoltóságunknak. A régi időből tudjuk, hogy hasonló városokban a főgimnázium ifjúságából kikerült tüzoltócsapat nagy hasznára volt a tüzoltóságnak. A kezdeményező lépésnek városunk vezetőségétől kell kiindulni, s a főgimnázium igazgatósága bizonyára nem fog elzárkózni a kérelem teljesítésére elől.

Gazdasági szakértők. A birtok rendezésről, arányosításról és tagosításról szóló 1908. évi XXXIX. t.-cz., illetőleg az ezen törvényben kapott felhatalmazással fogva kiadott földművelésügyi és igazságügyminiszteri rendeletek május elsejével életbelépnek. A végrehajtás körüli előmunkálatokból kifolyólag a földművelésügyi miniszter a hivatalos lapban közli a gazdasági szakértők kinevezését. A Királyhágón inenni jogterületre 652 gazdasági szakértőt jelölt ki a miniszter és pedig minden vármegye területére arányosan három-négyet a kisgazdák közül is. A tagosítási eljárás során ezek a szakértők a birtokosok, a nagyközönség érdekeit képviselik. — A gazdákat érdekelni fogja a „M—g”-ban közzölt tájékoztató, mely így hangzik: „A tagosítási eljárás legfontosabb része a helyesen keresztülvitt osztályozás és becslés, mert ettől függ a tagosítás igazságossága, eredményessége. Az 1832—36. évi tagosítási törvény értelmében az osztályozás és becslés az érdekeltek jelenlétében, az uraság és jobbágyok által szabadon és egyenlő számmal választott személyek hozzájárulásával történt meg. A bírói gyakorlat szerint a szakértői bizottságokat úgy állították össze, hogy az érdekeltek érdekesportok szerint urbéri választmányt alakítottak, amelyek kebeléből kiküldött becsüsök végezték az osztályozást és becslést a bíró vezetése alatt. Az ily módon összeállított szakértői bizottság ellen sok panaszt lehetett felhozni, mert ezekben a gazdasági szakértelelem gyakran hiányzott. A szakértők legtöbbször tárgyilagosság nélkül jártak el megbízóik érdekében. — Az új rendelkezések alapján ez megszűnt. Most a szakértői bizottság a határ felérését bíró nagyok és a határ másik felét bíró kisebb birtokosok érdekesportjai által választott két rendes és két póttagból áll, akiknek elnökét, a tárgyilagosság megóvása végett, a bíróság nevezi ki azon gazdasági szakértők közül, akiket a földművelésügyi miniszter a hivatalos lapban az illető törvényszék területére ilyenekül kijelölt. Ezzel a szakértői elnök gazdasági képzettsége is meg van oldva, mert a miniszter csak gazdasági tanulmányokat végzett, vagy közismert jó gazdákat nevezett ki szakértőkül. Erdők osztályozása és becslése esetében pedig egyenesen a földművelésügyi miniszter jelöli ki elnökül a legalkalmasabbnak mutakozó szakértőt. De a helyi különleges viszonyokat ismerő közeget sem mellözi azért az új törvény, mert hisz a szakértői bizottság tagjait az érdekeltség választja. Csak az elnököt nevezi ki a bíróság, illetőleg a földművelésügyi miniszter. — A szakértői munkálkodás a mintatöldeknek a helyszínen történendő felállításával veszi kezdetét. — Ugyanekkor kell meghatározni az egy becsoldnak megfelelő pénzbeli egyenértékét is. Az eljáró bíró a megállapodásokat jegyzőkönyvbe veszi s az egyes földrészeletek megállapított művelési ág jelzését és a földrészeletek osztályozásait az osztályozási jegyzékbe sajátkezűleg bevezeti. A bírót itt kell, hogy támogassa a szakértő gazdasági tudása és lelkiismeretessége. A bíró nem szükségképpen jó gazda is, ha gyenge szakértő kerülne melléje a tagosítási eljárásban, mérhetetlen zavarok támadhatnának az osztályozás és becslésben. Az ellenkezőjéről az új intézkedésekben garanciát nyertünk.”

Gazdasági szakértők kinevezették vármegyénkben: *Tornallay Zoltán*, *Hevessy Bertalan*, *Hámos László*, *Fáy Árpád*, *Hisnyói Heinczelmann Alfréd*, *Pösch Gyula*, *Farkas Zoltán*, *Radványky György*, *Kirinyi Béla*, *Bartha István*, *Fekete Pál*, *V. Oros János*, *G. Csizi Pál*.

Büvész-estély. Még élénk emlékezetben van az öreg büvész: *Sauerteig*, ki mindenfelé óriási sikereket aratott, s nálunk is többször megfordult. Most fia: az ifjabb *Sauerteig*, a Fejy-testvérekkel együtt van köruton az országban, s ma, május hó 1-én a „Hungária” éttermében rendez büvész-estélyt az érdekes mutatványokkal.

Hivatalos órák. A nagyközönség tájékoztatása czéljából a nagyrözei kir. adóhivatal közli, hogy felsőbb rendelet folytán a hivatalos órák folyó évi május hó 1-től szeptember hó végéig reggel 7 órától délután 1 óráig lettek megállapítva, mely idő alatt 8-tól 12-ig tart a be- és kifizetések, valamint a teleknek telviszámításadás és beadványok elfogadása.

Eredménytelen pályázat. A *Lusztig* Sándor dr. Nógrádberczelre távozása folytán megüresedett balogi körorvosi állást április hó 29-én kellett volna választás utján betölteni. Pályázó azonban nem akadt, s így újra ki kell hirdetni a pályázatot.

Fürdő megnyitás. A putnoki fürdő ünnepélyes megnyitása folyó hó 2-án, vasárnap d. u. 5 órakor lesz kaczagató tréfás előadással és tánczezal egybekötve. A tiszta jövedelem a róm. kath. énekhar könyvtárának gyarapítására fordítatik.

Gyászbesz. Szekeres Ferenc rosnói m. kir. állampénztári adótáros 63 éves korában hosszas szenvedés után április hó 28-án elhunyt.

Lóosztályozás. Egy Zoltán 15-ik huszárezred-beli es. és kir. huszárfőhadnagy Miskolcra mostan tartja vármegyénk területén a lóosztályozási szemléket.

Erdészjelöltek tanulmányutja. A selmezbányai erdészeti főiskola negyedéves hallgatói sorából tizenketten, három tanár kíséretében folyó évi június hó-ban tanulmányutra rándulnak. Utjukban június hó 13-án Dobsinára, majd folytatódva a dobsinai jégbarlang telepre, Szalóvára, Rozsnyóra, Krasznahorkaváraljára, Pelsőczre, Aggtelekre, Jolsvára, Murányra, Tiszolcra és a Garamra fognak érkezni. Tanulmányutjukban minde-nütt szíves fogadtatásban, ellátásban és vezetésben fog-nak részesülni. Erre nézve hoztak folyó hó 26-án hatá-rozatot Zachar István kir. erdőfelügyelő elnöke alatt Dénes Géza uradalmi erdőfelügyelő, Mayer Géza urad-erőmester, Pauchly Rezső püspöki erdőmester, Kostenszky Pál uradalmi főerdész, valamint Koltmann Géza kir. erdőmérnök, járási erdőgondnok.

Vásár változás. A Hiv. Lapban olvassuk, hogy a f. évi június hó 12-ik napjára eső rimaszombati havi állatvásár, valamint az ugyanezen napra eső heti vásár is kivételesen egy nappal előbb, vagyis június hó 11-én fog megtartatni. Ennek oka abban találja magya-rázatát, hogy 12-én fog erre átvonulni a Porosz auto-mobil egyesület 150 gépkocsival. A vásár megtartása tehát közlekedési akadályokba ütköznék.

Táncmulatság. A holnapi napon, az esteli órákban a helybeli róm. kath. körben sikerültek igér-kező táncmulatság fog tartatni a kör házalapja javára.

Széchenyi-kert megnyitása. A Széchenyi-kerti fürdő- és vendéglőhelyiséget a holnapi napon, 2-án nyitja meg a bérlő ünnepélyesen. Ugy halljuk, a város is, meg a bérlő is nagyobb áldozatot fog hozni, hogy a közönség e helyen régi kényelmes és kellemes szórako-zási helyét találja fel.

Büzös csatorna. Panaszt kaptunk, hogy az új állami leányiskola bejárata előtt közvetlen még ma is nyitva van a csatorna. Nem tudjuk mire magyarúzni e türelhetlen állapotot, mely már egy évtől csavarja nemesak az arra járó-kelők orrát, de a leányok egész-ségére is nem valami kedvező hatással van. Ajánljuk és erőlyesen sürgetjük e bacillus tészéknek mielőbbi eltárását.

Bonczolás. A héten a kir. törvényszék Rimaszombati tanácsában — egy hirtelen elhunyt asszony hulláján hatósági bonczolást írtett meg. Mennyiben azonban a bonczolás természetes halált constatált, a további vizs-gálat be lett szüntetve.

Vízvezeték Zeherjén. Arról értesülünk, hogy a nagy szárazság folytán Zeherje község nagy vízhiány-ban szenved. A leleményes zeherjei most úgy akarnak segíteni a bajon, hogy az ottani szőlőkben bugyogó bő forrásokból akarják a vizet a községbe vezetni. — Még megelőznek bennünket.

Értesítés. A helybeli általános ipartestület közli tagjaival, hogy a kiknek tanoncra van szükségük, az „Országos Gyermekvédő Ligát” (Budapest, Bulyovszky-utca 23.) keressék fel tanoncküldés iránt.

Kabaret. A legutóbb itt működött Mezey-féle színtársulat volt titkára: Gyulai Zsiga egy kis társasá-got toborzott össze, s ezzel járja be az országot, estélye-ket rendezve, melyeken „a műsor irodalmi és művészi színvonalon áll.” Április hó 28-29-ikén itt is volt a Hungária nagytérben ilyen estély, melyen azonban sem az ígért színvonalat nem találtuk meg, sem a fal-ragaszon jelzett darabokat elő nem adták. Közönség is kevés volt, de a második este mégis nagyobb volt az érdeklődés. A társaságnak két kiváló tagja van, a jó és kellemes hangú Kollay Jolán és Szepesi Szidi, ki évek előtt, mint Polgár Béláné működött itt szép si-kerrel. Mindketten nagy tetszés mellett adták elő ének-számaikat. Lugosi Jenő volt a konferenciér, László Gizi és Gaudár Biri egészítették ki a kis társaságot, mely a rozoga zongora mellett helyt foglaló Kovács Mihály ki-séretével adta elő az énekszámokat. Második este a szünet közben a fiatal Sauerthégy bűvész sikerült mutat-ványokkal fűszerezte az estét.

Öngyilkosság. Rimabányán Mihály Jánosné 60 éves öreg asszonyt április hó 23-án lakásán halva találták. Az öreg asszony öngyilkossági szándékából egy késsel hasba szúrta magát s elvérzett. A vizsgálat meg-indítottat, de eddig nem sikerült megtudni az öngyl-kosság okát.

Új divatkereskedő. Csizy Kálmán idevaló származású fiatal, törekvő és ügyes kereskedő szolid alapra fektetett divatkereskedést nyitott a régi megye-ház földszinti helyiségében. Nagy választékban és jutá-nyos áron rőfös árukat is tart raktáron.

A májusi menetrendhez. A május 1-én életbelépő menetrend szerint: A fűzesabony-éger-pu-tnoki vonalon: Királdról reggel 7 óra 6 perczkor Put-nokra és Putnokról d. u. 12 óra 30 perczkor vissza Királdra egy-egy tehervonat személyszállítással fog in-dulni, mely Putnokon esatlakozni fog Miskolcra és Bán-réve felé, illetve felől. — A Miskolc-füléki vonalon: Füléktől Bánrévéig egy tehervonat fog naponta személy-szállítással közlekedni, mely fülékről éjjel 12 óra 33 perczkor indul és Bánrévére éjjel 3 óra 44 perczkor érkezik — Feledtől Balogfalára és vissza a mult évben közlekedett személyszállító tehervonat június 1-től szept. 15-ig az idén is személyszállítással fog közlekedni.

Háló-, étkező és buffé-kocsik közlekedése:

Hálókocsi csatolva: Induló vonat éjjel 10 óra 30 percz. Budapest keleti p. u. Bruck Királyhidán át Wien.

Induló vonat éjjel 10 óra. Budapest nyugati p. u. Marcheggén át Wien.

Induló vonat este 9 ó. Budapest keleti p. u. Fiume.

Induló vonat este 10 óra. Budapest keleti p. u. Kassán át Poprádfelka Tatra-Lanauicz.

Étkező-kocsi csatolva: Induló vonat d. u. 2 óra. Budapest keleti p. u. Bruck Királyhidán át Wien.

Induló vonat d. u. 5 óra. Budapest nyugati p. u. Marcheggén át Wien.

Induló vonat reggel 7 ó. Budapest kel. p. u. Fiume.

Induló vonat (csak június 15-től szeptember 15-ig) d. u. 1 óra. Budapest keleti p. u. Poprádfelka.

Új életpálya a művelt osztályhoz tar-tozó nők számára. — A magyar állami gyermek-védelem, ez a külföld által ismételten mintaszerűnek el-ismert magyar kulturális intézmény hatalmas fejlődésében újabb fontos lépéshez jutott. — A magyar állam által idegen családban gondozott 45000 gyermek fölött eddig a felügyeletet a község orvosa mint telep orvos, a köz-ség társadalmából alakult telepbizottság és a központból kiküldött orvosok gyakorolták. — Minthogy az ellenőrzés a családban nevelés rendszerének főtevézője: Andrássy Gyula gróf belügyminiszter elhatározta a községekben családoknál elhelyezett gyermekek hathatósabb ellenőrzé-sére, művelt osztályhoz tartozó nőket, főleg tanító s óvónőket mint telepfelügyelőket alkalmazni. — A felügyelő a gondjaira bízott gyermekekkel egy faluban lakik. A szellemi és testi fejlődésére felügyel, sőt azt irányítja is. — Ügyel, hogy a nevelésülő a gyermek szülője és ne mostoha szülője legyen. Minthogy a telep-felügyelőnek kell hogy a gyermek gondozásáról és a esetemő táplálásáról és az állami gyermekvédelem szerve-zetéről tiszta és modern fogalmakkal bírjon, Andrássy Gyula gróf elrendelte, hogy a telepfelügyelői állásra pályázók a budapesti állami gyermekmenhelyben elméleti és gyakorlati tanfolyamot tartoznak végezni, melynek sikeres befejezése adja meg a képesítést ez állásra. — Ötven telepfelügyelői állást már az első tanfolyam befejezésével töltenek be. — A tanfolyamot a budapesti állami gyermekmenhely igazgatója és osztályos főorvosa dr. Szaua Sándor vezeti, a ki az ápr. hó 28-án kezdődött tanfolyamra jelentkezéseket elfogad. (Állami gyermek-menhely állói-ut 36.)

Méhészeti tanfolyam. A helybeli kir. tan-felügyelőség közli az érdekeltekkel a m. kir. földműve-lésügyi miniszter pályázati hirdetményét, mely szerint a gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1909. év fol-yamán hat időszakos tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május 1-18-ig földműves gazdák, má-jus 24-től június 10-ig erdőőrök, június 14-27-ig lel-készek, július 1-18-ig és július 26-tól augusztus 12-ig néptanítók, végre augusztus 15-28-ig női hallgatók részére. A résztvevők a méhészetszét elméleti és gyako-rlati ismereteit sajátíthatják el, s a méhkapitárak és méhészeti segédeszközök háziilag való elkészítését is megtanulhatják. Ellátás díjtalan, s azok részére, kik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igaz-olják, az utazás költségei is megtérítetnek. Minden egyes tanfolyamra 20-20 hallgató vétetik fel. Pályázati kérvények a tanfolyam megkezdése előtt egy hónappal a földművelésügyi miniszterhez adandók be.

„Felvidéki Or.” A pánszlávizmus, illetve nem-zetiségi törekvések egyre nagyobb tért hódítanak a Fel-vidéken. Ugy magyar hazafiságos politikai értelemben, mint gazdasági szempontból szükséges, hogy a nemze-tiségi törekvések egyöntetű féktartása immár elodáz-hatatlanvá tétessék. — Ennek a czélnek szolgálatát csakis egy az egész Felvidék területére szóló hazafias sajtóorgánium végezheti. A magyar hazafias érzés és a magyar gazdasági érdekek megóvása szempontjából f. év június havában „Felvidéki Or.” ezimen politikai és gazdasági szemle, amely havonta egyszer, későbbben két-szer fog megjelenni s tájékoztatni fog a Nyitrán, Liptó-ban vagy Losoncban történt nemzetiségi mozgalmakról. Terjesztése egyelőre 20 felvidéki vármegyére eloztatatik, s ez lesz az egyetlen magyar újság, amely kizárólag a nemzetiségi kérdést fogja pertraktálni, politikai és gaz-dasági szempontból az egész magyar felvidékre való propagálással. — Az újság előfizetési díja egy évre 5 korona. — A lap szerkesztője: Török Zoltán főszerkesztő, a „Nógrádvármegyei Nemzeti Intézet” elnöke; dr. Ko-vács Ernő szerkesztő, országgyűlési képviselő; Herczegh Jenő laptulajdonos, t. szerkesztő, a „Losoncz és Vidéke” szerkesztője.

Felvétel az iglói állami tanítóképző-intézetbe. Az iglói állami tanítóképző-intézetbe a jövő 1909-1910. iskolai évre felvétetnek minden osz-tályba 30-an, és pedig: az I. osztályba 5 teljes ingye-nes, 10 féldíjas, 6 teljes fizetéses, 2 egyszáz koronás ösztöndíjas és 7 segély nélküli bejáró növendék; a II. osztályba 6 teljes ingyenes, 11 féldíjas, 4 teljes fizeté-ses, 4 egyszáz koronás ösztöndíjas és 5 segély nélküli bejáró növendék; a III. osztályba 7 teljes ingyenes, 12 féldíjas, 3 teljes fizetéses, 4 egyszáz koronás ösztöndíjas és 4 segély nélküli bejáró; a IV. osztályba 8 teljes ingyenes, 12 féldíjas, 3 teljes fizetéses, 2 kétszáz koronás ösztöndíjas, 2 egyszáz koronás ösztöndíjas és 3 segély nélküli bejáró növendék. Az ingyenesek minden befize-tés nélkül, a féldíjasok havi 13 korona és a teljes fize-tések havi 26 korona befizetésért teljes ellátásban része-sülnek az intézet internátusában, hol egyszersmind szak-szerű nevelés alatt is állanak a növendékek. A folya-modványok beküldésének határideje május 31.

Szenzációs kirakatok. Az Országos Gyer-mekvédő Liga, ez a derék, közhasznú egyesület csak mindig gondoskodik arról, hogy neve közzsájon torogjon. Ezuttal kivételesen nem valamely nagyobb szabású mentő actió adja meg az actualitást arra, hogy erről az agilis egyesületről megemlékezzünk, hanem azon szenzá-ciós tárgysorsjáték, melyet a Liga alapjainak gyarapítá-sára rendez s melynek elouja: hogy minden sorsjegy feltétlenül nyer egy arany vagy ezüsttárgyat. A liga ezekből a nyereménytárgyakból, most a főváros forgá-lmasabb utcaiban és a nagyobb vidéki városokban ki-rakatokat rendez, melyek mindenütt oly feltűnést kel-tettek, hogy ennek nyomán a sorsjegyeket valóság-gal szétkapkodják. Akí tehát egy szép arany vagy ezüst tárgyat akar kapni s azontelül ugyszólván minden koc-zázat nélkül szerény filléréivel egy humánus intézményt óhajt támogatni, mely igazán érdemet szerzett a pártó-lásra, az siessen és vegyen ezekből a sorsjegyekből, melyek 1 kor. 50 fillérért az összes tőzsdékben kaphatók.

Eladó ház.

Forgách-utczában — a csendőr laktanya mellett — ujon épült, kényelemmel berendezett ház szabad kézből eladó. — Venni szándékozók forduljanak felvilágosításért: **ifj. Gaskó János** tulajdonoshoz.

Olcsó bevásárlási forrás!

Órák, ékszerek, ezüst és chinaezüst disztárgyakban nagy választék

őzv. Enyedi Miksáné üzletében

Rimaszombat, „Hungária” épület.

Órák, ékszerek javítását elfogadom s a jó és pontos elkészítéseért jótállok.

Vesések azonnal elkészítetnek.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Kerékpár alkatrészek dús választékban!

Jó téli alma 6 fajban

métermázsánként 40 koronájával kapható **LAHNER GYÖRGY** tanár kertészetében **Nagyroczen.**

Házvezetőnőnek

magános özvegy vagy idősebb hajadon, ki a főzés és sütés minden ágában jártas, azonnal felvétetik. — Bő-vebbet: **Kiss Bálint** Rákosbányán (Gömörmege).

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű hölgy-közönséget, hogy április hó 22-én

női kalapüzletemet

tetemesen kibővítve a Kossuth Lajos-utca 14. sz. alatti Hollósy-féle házba helyeztem el.

Szíves pártfogást kérve vagyok Rimaszombat, 1909. április 16.

Kiváló tisztelettel

őzv. HRECSKA LÁSZLÓNÉ.

Ballás nővérek

Rimaszombat Kmetty-utca 21. sz. alatt

női- és gyermek-kalapok diszítését, átalakítását gyorsan és pontosan eszközlik.

Kalap- és női szabószághoz **tanuló-leányok** felvétetnek.

Fényképezési jelentés.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy helyben a **Jánosi-utca 15. sz. alatt** levő **fényképezési műtermemet** megnyitottam és fő törekvésem oda irányul, hogy a t. cz. közönségnek mérsékelt árak mellett izléses és tiszta kivitelű fényképeket készíthessek.

Rimaszombat, 1909. április 30.

Tisztelettel **Bódy Béla** fényképész.

Ugyanitt egy helybeli fiu **tanulóul felvétetik.**

Bérbeadó éjjeli üzlet.

Rimaszombatban a Rákóczy-utczán a volt **Róth Lajos**-féle házban levő nyilvános éjjeli-üzlet bérbe kiadó. — Bérbelni szándékozók a feltételek felől értekezhetnek ugyan-ott a tulajdonos: **őzv. Széplaky Andornéval.**

KORONA levélpapír

50 csontszinü levélpapír 50 borítékkal

EGY KORONA.

TOMPA levélpapír

ELEGÁNS. FINOM DOBOZOKBAN

50 darab csont-levélpapír,

50 drb. közkedvelt discret borítékkal

1 korona 20 fillér.

Egyedül **ifj. Rábely Miklós**

könyv- és papirkereskedésében RIMASZOMBAT.

Ugyanott

fényképező cikkek

dús választékban.

Eladó földek.

Rimaszombat város határában néhai **Nagy Ferenc** örökös tulajdonát képező következő belsőség, szántóföld és rétbirtok szabad kézből **örök áron eladó:**

1. 500 □-öl belsőség a pokorágyi-ut mentén.
2. 14758 □-öl szántó a pokorágyi-ut és a Gas-patak közötti részen.
3. 4980 □-öl rét a Rímán tul a méhes pusztai ut mentén.

Venni szándékozók felvilágosítás végett forduljanak **Hedry Pálné** urnőhöz Máramaros-sziget, vagy helyben **Soós Ferenc** építészhez.

2-3.

5686—1909. sz. Gömör- és Kishontvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszterium által engedélyezett s a vezetésem alatt álló törvényhatóság területén levő, Ratkó székhellyel rendszeresített ratkói járásorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek s a V. u. Sz. 4. §-a értelmében felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy főispán ur ő Méltóságához ezímett, orvostudori oklevéllel, eddigi működésüket igazoló s tisztiorvosi képesítési bizonyítványval felszerelt kérvényüket **folyó évi május hó 23-ik napjának délelőtt 12 órájáig Rimaszombatban hivatalomnál** annyival is inkább terjesszék be, mert az elkésztett beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Az 1904. évi X. t.-cz. értelmében a járási orvos a X. fizetési fokozatba soroztatván, ennek alapján évi kezdő javadalmazása 2000 (kettőezer) korona törzsfizetés, 360 kor. lakpénz és 600 kor. utátállványban van megállapítva.

Megjegyezni kívánom e helyen, hogy a ratkói járás területén a trachoma szembetegség nagyobb mérvben terjedvén el, a járásorvos kötelességét fogja képezni az ezen betegségben szenvedők gyógykezelése is. E végből tartozik hetenként 1 izben és pedig esütörtökön Gömörhegyvég és Ratkószuha községbe a helyszínére kiszállva, vasárnaponként pedig székhelyén a trachomás betegeket ingyen gyógykezelésben részesíteni. Ezen külön működéséért a kir. belügyminiszterium a kivételes intézkedés tartamára, vagyis a betegség megszűnéseig s illetve az engedélyezett kivételes járandóság beszüntetéseig az ebből felmerült fuvardíj megtérítéséül évi 400 korona pótdíjat állapított, mely a bemutatandó utviszám alapján utólagos negyedévi részletekben fog tolvóvá tétetni, mely negyedévenként a 100 korona összeget meg nem haladhatja.

Rimaszombatban, 1909. évi április hó 23-án.

Bornemisza, alispán.

BUTOROK

a legjobb kivitelben, nagy választékban és mindenféle árban

PICK JAKAB

butoráruházában Rimaszombat, Erzsébet-tér kaphatók.

Ugyanabban a házban

DEUTSCH GÉZA

kárpitos és díszítő műhelyében szalon-garnitúrák, angol bőr-garnitúrák, ebédlő díványok, afrikai és löször-matracok újonnan, valamint geska butorok javítása és átalakítása jól és jutányosan elkészítetik.

1-3

Árverési hirdetményi kivonat.

948/tkv. 1909. szám. — A tornaljai kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyróczei takarékpénztár czég és érdektársai végrehajtónak 2600 kor., 28000 kor., 300 kor., 311 kor. 38 fillér, 1550 kor., 180 kor., 700 kor., 2500 kor., 900 kor., 300 kor., 1200 kor. 250 kor. 47 fill., 20 kor., 119 kor. 22 fill., 800 kor., 290 kor. és 520 kor. tőkekövetelések és járulókai iránti végrehajtási ügyében az alsókálosai 54. sz. tjkvben foglalt s Jankovics Miklós nevével álló A. I. 1—II. sor. 725—735. hrsz. belsőségek, azokon lévő 60., 61. ó. i. számú házak s gazdasági épületek, szántó, rét s legelőből álló ingatlanokra az ezen ingatlanokra az 1878. évi 704. szám alatt feljegyzett peresség, illetőleg a Dapsy László és társait megillető zálogviszaváltási jog érintése nélkül az árverést 31350 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy fentebb jelölt ingatlan az **1909. évi május hó 22 napján délelőtt 9 órakor** a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ártólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Amennyiben az ingatlanokért a kikiáltási árnál nagyobb ígéret tétetnek a bánatpénz ennek 20%-ig kiegészítendő, mert ellenszétben az ígéret figyelembe nem vétetik s a folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

Kir. járásbíró-ság, mint tkvi Hatóság Tornalján, 1909. április hó 19-én.

Hubay s. k., kir. aljbíró.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Gömör- és Kishontvármegye törvényhatóság jóváhagyásának reményében Ratkó nagyközségben építendő egy fűszolgabírói hivatal és 2 tiszt lakásra, a melyre költségvetéssel 76104 kor. 26 fillér van felvéve.

A tent emített munka kivételének biztosítása czéljából az **1909. évi május hó 19-ik napján, délelőtt 10 órája** Ratkó nagyközség házában tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitiűzött nap délelőtt 11 órájáig Ratkó nagyközség előljárásiigazóhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, a költségvetéssel megállapított 5%-nak megfelelő bánatpénz esatolandó.

Az árengedmény, esetleg áremelés %-ban fejezendő ki és világosan számmal és betűvel kiírandó.

A szóban forgó munkára vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek nevezett nagyközség előljárásiigazóánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ratkó, 1909. évi április hó 24-én.

Gallay Andor, jegyző. **Danis Márton,** bíró.

FINKEI ÖDÖN

első gömörmegyei gőzerőre berendezett kelmefestő és vegytisztító intézete

Rimaszombat, Zsodoma-utca 7. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívni, hogy a már két év óta tennivaló és a legnagyobb elismerésben részesülő

ruhafestő- és vegytisztító üzletemet

nagy áldozatok árán tetemesen kibővítettem, minél fogva azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy bármely női- és férfiruhát, csipke- és szövetfüggönyök tisztítását vagy festését a legszebb kivitelben, gyorsan és jutányos ár mellett felvállalom. — Szolgáltatatomat felajánlván, maradok teljes tisztelettel:

FINKEI ÖDÖN, kelmefestő és vegytisztító.

Árverési hirdetményi kivonat.

1794—909. tkv. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Leesó Józsefné szül. Simon Irén végrehajtónak, Dulovics Emma végrehajtás szünevő elleni 750 korona s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő és az 1908. évi XII. t.-cz. 21. és következő §-ai értelmében a Rimaszombati kir. törvényszék területén levő Csiz községben fekvő s a Csizi 58. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A 1 sor 8/d hrszám 29 összeírású számú ház, udvar és kert Dulovics Emma nevével álló ingatlanra 3200 kor. Ugyancsak a Csizi 409. számú tjkönyvben foglalt A 1 sor 11/a/2/3. hrszámú esütős kert ingatlanára 90 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, s annak megtartására határnapul **1909. évi június hó 25-ik napján** d. e. 10 óráját Csiz községbe a községi bíró házába tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 320 korona és 9 koronát készpénzben, vagy az 1882. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1909. évi április hó 5. napján.

Pongrácz, kir. tszéki bíró.

Ablakredőnyök.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint Budapest székesfőváros egyik legnagyobb és legkiválóbb

ablakredőny-gyáranak

képvisletét vettem át és kérem esetleges szükségleteiket — annak gyártmányából, egyúnt: **saluziák, önműködő vászon-redőnyök,** valamint **faszövött nádredőnyökből** — nálam beszerezni.

A gyártmányok kitűnő volta, szép kivitele és olcsó ára a legmesszebb menő igényeket is kielégítendik.

Költségvetéssel és szakmabeli felvilágosítással kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Nagybecsű rendelések legjobb kiviteléről a n. é. közönséget biztositom s azok feladását tisztelettel kérve

vagyok kész szolgálattal:

Zavadszky Ede,

Rimaszombat.

Versenyárgyalási hirdetmény.

5598—909. alisp. sz. — A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium, f. évi április hó 15-én 714. sz. alatt kelt rendeletével, a Feled—zabari és Rimaszombat—egri vm. th. közutak kiépítetlen szakaszainak kiépítését, az állami beruházásról szóló 1904. évi XIV. törvényezikkal engedélyezett hitel terhére 107799 kor. 48 fill., illetve 70068 kor. 37 fillér, összesen tehát 177867 kor. 85 fill. összeg erejéig engedélyezte.

Ezen utépítési munkák kivételének biztosítása czéljából, az **1909. évi június hó 3-ik napjának délelőtt 11 órájára** a gömörvármegyei alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt irásos ajánlati versenyárgyalás hirdettetik, melyen az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó és ivenként egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat, a kitiűzött nap délelőtt 11 órájáig a nevezett alispáni hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok) történt letételét igazoló **pénztári nyugta csatolandó.**

A bánatpénzt az ajánlathoz esatolni nem szabad.

Az ajánlat vagy a Feled—zabari utra külön, és a Rimaszombat—egri utra is külön, vagy pedig mindkét utra együttesen is adható be. Ugyanínt pályázni lehet a szorosan vett utépítési munkákra külön és a hidak építésére is külön.

A szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok az alispáni hivatalba czímezve a fenti időben és helyen a vármegye alispánjánál adandók be és a borítékon a czímzésen kívül „Ajánlat” szó után még azon ut vagy utak megjelölendők, a melyek építésére az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatokban kiírandó, hogy ajánlattevő a kikiáltási műveletet, általános és részletes feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azok határozományait magára nézve kötelezőnek elfogadja, továbbá az árleengedés vagy felülfizetés százaléka számokkal és betűkkel világosan kiírandók.

A szóban levő munkálatra vonatkozó műszaki művelet, ált. és részletes feltételek, a rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

A beérkező ajánlatok fölötti döntés a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak fenttartva lévén, minden ajánlattevő a beadástól számított 6 hétig kötve marad ajánlatához.

Végül azon pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a versenyárgyalást hirdető hivattal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, kötelesek szakképzettségüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Rimaszombat, 1909. évi április hó 24.

Bornemisza László, alispán.

Csinos kiállítású és izléses

RUHÁK

BUTOROK

CZIPŐK

a „MISKOLCZI IPAROSOK SZÖVETKEZETI ÁRUCSARNOKAI“-ban

Deák-utca 9. szám alatt (régí postapüület) kaphatók.

Minden darab helybeli szakképzett önálló iparos készítménye.

Az árut bizottság felülbírálja.

SZABOTT ÁRAK!

NAGY VÁLASZTEK!

PONTOS KISZOLGÁLÁS!

1-3.